

Κωνσταντίνα Ριζοπούλου

6975205837

konstir@gmail.com

<https://www.linkedin.com/>

<https://www.instagram.com/oceanssecretskr/>

Περιγραφή προγράμματος "Τα μυστικά του Ωκεανού"

Ο κύκλος σεμιναρίων αυτών των δύο ενοτήτων πραγματοποιείται δύο πολύ σημαντικά και επίκαιρα θέματα του Πλανήτη: τη Θαλάσσια Ρύπανση και την Κλιματική Αλλαγή (2 από τους 17 στόχους της Αειφόρου Ανάπτυξης όπως έχουν συσταθεί από τον ΟΗΕ και την ΕΕ). Το 2021 σηματοδοτεί την αρχή της Δεκαετίας για την Επιστήμη των Ωκεανών (ΟΗΕ) και ο αλφαριθμητισμός των Ωκεανών (ΟΛ) είναι καθοριστικός ώστε να μετατραπεί η γνώση σε δράση. Η κατάσταση του Πλανήτη, μας αφορά άμεσα μιας και καθορίζει το μέλλον, τις συνθήκες ζωής, τις προκλήσεις, τη διαβίωση αλλά και την επιβίωσή μας.

Στόχος είναι μέσω βιωματικού παιχνιδιού και πολυαισθητηριακής προσέγγισης να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης τη σχέση του ανθρώπου με το θαλάσσιο/ωκεάνιο περιβάλλον τόσο τοπικά όσο και παγκόσμια (όσο μακριά από τις ακτές και να ζουν), να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό και να δραστηριοποιηθούν σε μια προσπάθεια αντιμετώπισής τους στο πλαίσιο της ανάπτυξης των δεξιοτήτων του ενεργού πολίτη του κόσμου.

Στη πρώτη ενότητα οι μαθητές θα γνωρίσουν την εντυπωσιακή ζωή των Ωκεανών στις διάφορες ζώνες του Βυθού, τους κινδύνους που στην πλειοψηφία είναι ανθρωπογενείς, και θα ευαισθητοποιηθούν σχετικά με τη ρύπανση του περιβάλλοντος.

Στη δεύτερη ενότητα θα γνωρίσουν ποια είδη μπορούν (και πώς) να ζήσουν σε τέτοιες παγωμένες συνθήκες (πάνω και κάτω από τους πάγους), τι είναι η κλιματική αλλαγή, τι σημαίνει το λιώσιμο των πάγων και πώς οι πάγοι είναι σημαντικοί όχι μόνο για τη ζωή στους πόλους αλλά και για όλους εμάς στις υπόλοιπες περιοχές του πλανήτη.

Το υλικό έχει ετοιμαστεί με βάση ακαδημαϊκές γνώσεις στους τομείς της Ωκεανογραφίας, Κλιματικής Αλλαγής, Θαλάσσιας Ρύπανσης, Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Αειφόρου Ανάπτυξης και πιο πρόσφατα έχει ενημερωθεί από τις νέες γνώσεις και διδακτικές πρακτικές μέσω της ολοκλήρωσης του προγράμματος Παιδαγωγικής Επάρκειας της ΑΣΠΑΙΤΕ (2021-2022). Υπάρχει συνεχής ενημέρωση με την παρακολούθηση συνεδρίων, σεμιναρίων κατάρτισης καθώς και προσωπική έρευνα. Χρησιμοποιείται ποικιλία υλικών και δραστηριοτήτων που καλύπτει τα αντικείμενα του προγράμματος.

Παιδαγωγικά και Επιστημονικά Κριτήρια

Οι μαθητές μέσω οπτικοακουστικού υλικού, βιωματικών δραστηριοτήτων, πολυαισθητηριακής προσέγγισης και του τρίπτυχου «Συμμετέχω-Εξερευνώ-Κατανοώ» αναγνωρίζουν την αλληλεπίδραση ανθρώπου και θαλάσσιου περιβάλλοντος. Γνωρίζουν την εκτενή θαλάσσια/ωκεάνια ζωή τόσο τοπικά όσο και παγκόσμια και ευαισθητοποιούνται σχετικά με τους κινδύνους που αυτή αντιμετωπίζει αναγνωρίζοντας τι ρόλο παίζει ο άνθρωπος τόσο στη δημιουργία των προβλημάτων όσο και στην επίλυσή τους (γνωστικές δεξιότητες). Διαμορφώνουν καινούριες αξίες και συμπεριφορές και δραστηριοποιούνται για ενεργή συμμετοχή σε προσπάθειες προστασίας του περιβάλλοντος (μεταγνωστικές δεξιότητες).

Η μάθηση γίνεται με ευέλικτο, ανοικτό και αυτόνομο τρόπο, προάγεται η έρευνα και ο πειραματισμός, ενώ ενθαρρύνεται η συνεργατική αντιμετώπιση των προβλημάτων έτσι ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν επάρκεια και κατάλληλες δεξιότητες για να λειτουργήσουν αργότερα ως ενεργοί πολίτες της κοινωνίας. Γίνεται χρήση απλών και οικείων στα παιδιά όρων για την συζήτηση σημαντικών θεμάτων του Πλανήτη όπως η Θαλάσσια Ρύπανση και η Κλιματική Αλλαγή. Η μάθηση γίνεται με τρόπο που διαμορφώνει μαθητές που προβληματίζονται και αναστοχάζονται, που συμμετέχουν ενεργά και δημιουργικά, που αλληλεπιδρούν αποτελεσματικά με τους άλλους, διαχειρίζονται διαφωνίες και συμμετέχουν παραγωγικά σε ομάδες (κοινωνικές/επικοινωνιακές δεξιότητες). Η μάθηση πηγάζει από τις εμπειρίες που αποκτούν τα άτομα που εργάζονται στην ομάδα, μέσα από την ενεργό συμμετοχή τους στις διαδικασίες της. Η επικοινωνία με τους μαθητές είναι φιλική, ενθαρρύνονται οι διαφορετικοί τρόποι έκφρασης και το μάθημα γίνεται παιχνίδι εξερεύνησης και ανακάλυψης. Επίσης προάγει την αποτελεσματική επικοινωνία ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν δεξιότητες ενεργούς ακρόασης, ακριβούς έκφρασης και διαπραγμάτευσης.

Σύμφωνα με το Άρθρο 52 Ν.4547/2018 και τις αντίστοιχες Εγκυκλίους, η Εκπαίδευση για την Αειφορία αποτελεί τμήμα των προγραμμάτων των σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Σκοπός της εκπαίδευσης για την αειφορία είναι να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές τη σχέση του ανθρώπου με το φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον, να ευαισθητοποιηθούν για τα προβλήματα που συνδέονται με αυτό και να δραστηριοποιηθούν, με ειδικά προγράμματα, ώστε να συμβάλλουν στη γενικότερη προσπάθεια αντιμετώπισής τους.

Εφαρμογή προγράμματος

Στο σχολικό πλαίσιο η κάθε ενότητα του προτεινόμενου προγράμματος απαιτεί **δύο (2) διδακτικές ώρες**. Η αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται με τη μορφή ερωτηματολογίου τόσο προς τους/τις μαθητές/-ήτριες όσο και προς τους/τις εκπαιδευτικούς.

Η εφαρμογή του προγράμματος έχει πραγματοποιηθεί:

I. στα παρακάτω σχολεία πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης

- Δυσπρόσιτα Δημοτικά σχολεία και Νηπιαγωγεία σε Μαθράκι, Ερείκουσα, Παξούς, Μεγανήσι, Κάλαμο, Ιθάκη, Ζάκυνθο, Κύθηρα, Χάλκη, Τήλο, Αλόνησο, Κάσο, Κάρπαθο (2022-2024)
- 1&17ο Δημόσιο δημοτικό σχολείο Λαμίας (Λαμία, 2022).
- Neue Schule Athen στις τάξεις Δ', Ε' και ΣΤ' στην αγγλική γλώσσα (Ηλιούπολη Αττικής, 2020).
- Βρεφονηπιακός σταθμός «Ηλιαχτίδα» σε νήπια και προνήπια (Λαμία, 2019).
- Πρότυπος βρεφονηπιακός σταθμός Τράπεζας της Ελλάδος σε νήπια (Χαλάνδρι Αττικής, 2019).

II. στο πλαίσιο παιδικών φεστιβάλ για παιδιά ηλικιών 4 με 12 (μικτές ηλικίες):

- Παιδικό φεστιβάλ 'Παιδικές Βέγγερες' στη Κύθνο, 2024.
- Παδικό φεστιβάλ Bobos Arts Festival, Κήπος Μεγάρου Μουσικής, Αθήνα 2022, 2024.
- Παιδικό φεστιβάλ Κυκλάδων Syroskidz 5, στη παραλία Βάρης στη Σύρο, 2022.
- Φεστιβάλ Οίτης στο πλαίσιο των δράσεων για παιδιά, πολυχώρος Τόπος Τεχνών Χώρα, Υπάτη Φθιώτιδας (2018,2019, 2021, 2022).
- Γιορτή τέχνης στις δράσεις για παιδιά, Σύλλογος Καλλιτεχνών Εικαστικών Τεχνών Κεντρικής Ελλάδας (ΣΚΕΤΚΕ), 2022.
- 3ο Παιδικό Φεστιβάλ Υγείας, Διατροφής και Αθλητισμού στη ΔΕΘ Θεσσαλονίκης, 2019.
- Xmas Bobos Festival, Αθήνα 2019.
- Δράση στον πολυχώρο Κιμωλία, Αιγάλεω Αττικής, 2019.

Τα παιδιά σε όλα τα σεμινάρια ανταποκρίθηκαν με πολύ ενδιαφέρον και ενθουσιασμό. Κατόρθωσαν μέσω των πληροφοριών και των πειραμάτων τις βασικές αρχές της επιστήμης των θαλασσών, ήρθαν σε επαφή με τον θαλάσσιο κόσμο χρησιμοποιώντας όλες τις αισθήσεις τους, ανέπτυξαν σεβασμό για το περιβάλλον και ενδιαφέρον για την προστασία του. Ακόμη και παιδιά που σύμφωνα με τους εκπαιδευτικούς τους σε άλλα προγράμματα συνήθως δεν ανταποκρίνονται, σε αυτό συμμετείχαν με ενδιαφέρον. Επίσης, συμμετείχαν και μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες οι οποίοι ήταν υπό την επίβλεψη/υποστήριξη των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης.

Φωτογραφικό υλικό προγράμματος

Φωτογραφική κάλυψη δράσεων: Δημήτρης Τρωγαδής

Φωτογραφικό υλικό προγράμματος

Φωτογραφική κάλυψη δράσεων: Δημήτρης Τρωγαδής